

Quæ & qualis sit in Deo scientia, &c. 43

facta sunt; quia videbat pariter illa, antequàm fierent; quorum ideo non tunc primùm novit bonitatem, quam antè noverat; nec tunc primùm vidit ut sciret; nam antè videbat pariter & sciebat.

Itaque vult Tertullianus, ut ex parte Dei nihil sit novum in ista visione, sed tantummodò ex parte rerum, quæ tunc primùm videntur, ut honorentur, ut consignentur, ut dispungantur singulæ in suo bonitatis gradu: sicque consequentiissimum est bonitatem illarum, quæ tunc primùm non fuit visa, fuisse semper visam, & ideo cognitam, licet futuram, instar præsentis. Quod cum generatim pro universis futuris valeat, superest, ut assertum fuit, Deum ab æterno illa omnia cognovisse instar præsentium.

Neque parum firmabitur hic discursus, si attenditur Deum potuisse creare Mundum ab æterno, ut alibi probatum est: in quo casu Mundus, quia nunquam fuisset futurus, sed fuisset semper præsens, visus utique fuisset semper à Deo præsens, & visus fuisset, quòd esset bonus. Nec tamen, ut ad Tertulliani dictum ac cogitatum redeatur, Deus ab æterno Mundum vidisset bonum, *quasi nesciens, nisi videret*: sed potius quia bonum, ideo vidisset, id est, quia bonum effecisset, efficere autem bonum non potuisset, nisi præcognovisset illam ipsam bonitatem, quam vellet illi conferre.

Et sic semper eò redeundum est, ut res omnes dicantur apud Deum esse præsentem, & tales intelligantur, antequàm sint productæ, etiamsi supponantur ab æterno productæ. Quatò itaque magis necesse est, ut apud Deum præsentem sint antequàm producantur in tempore? Aliunde autem ipsa rerum præsentia non est erga Deum occasio novæ cognitionis, sive ratio habeatur specierum rebus convenientium, sive temporum, in quibus illæ species è rebus prodeunt: namque Deum non afficiunt species illæ, quæ de cætero, qualescumque sint, tam fuerint Deo præcognitæ, quàm res ipsæ.

Rursus & tempora pro quibus illæ species tunc primùm prodeunt è rebus, ut rerum ingerant cognitionem, nova non sunt in conspectu Divino: & sic nulla irrepere potest novitas in cognitionem Divinam: nulla, inquam, novitas ratione cuius cognoscat Deus aliter præterita, quàm futura, aut aliter futura, quàm præsentia; quia Deo nihil est præteritum, nihil futurum, ob id, quòd ipsi nihil desit; nam quidquid est præteritum, vel futurum deest; unde S. Augustinus ad rem nostram intulit omnia esse Deo præsentia: *Omne præteritum*

XVII.
Nec jam
ambigitur,
quin omnia
semper fue-
rint Deo
præsentia.

XVIII.
Si Deus
Mundum ab
æterno pro-
duxisset, et
potuit, sem-
per habuisset
præsentem.

XIX.
Et ideo li-
cet produxa-
rit in tem-
pore, semper
præsentem
habuit.

XX.
Nisi Deus
omnia vide-
ret ut præ-
sentia, dees-
set illi ali-
quid, ut ait
Augustinus.